

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Корто пошт. швед. 14332.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рухомість не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в грош 500 зол.
За границею:
В Америці: 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 750 ал. Німеччині 750 ал.
Швейцарії 5 шв. фр. Чехо-
словацькій 20 ч. к. Румунії 150
лєй, Боснії 750 ал. Австрії
750 ал. — Львів адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 28-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІН.
СТРАЩІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

РЕСТОРАН
І КАВАРНЯ

„НАРОДНЯ ГОСТИНИЦЯ“

Чесна обслуга, відновлена обстановка. — Щодни Концерт. — Ціни дешеві. 335 2-3

відкрити з дням 14. вересня під новою,
солідною факхоною управою — пригладу-
ється всім гостям, що приїждять у Львів і саним
Львовічанам.
УПРАВА.

Радянське село в осени.

Львів, 27. вересня 1929.

До паятажних пір року в радянському селі не належать жодні, але весна й осінь. Весна приносить зі собою а прайма хартову скруту під українські селянські стріхи. Ця скрута мовує в тім і дуже численних випадках з голодуванням. Попри те відбувається на весну державні хлібозаготівлі, а правдиво дуже прикрі й болочі для селян, дарма, що на весну відбуваються вони тільки номом наможливіших господарств. Не менш важкою для українського села є осінь. Осінь приносить зі собою перш за все полаток, а далі ще й ударні кампанії в ділянці державних хлібозаготівель. Цього року осінні заготівлі на Радянській Україні відбуваються анімово інтензивно.

Радянські економісти кажуть, що щогорішній збір на Україні є трошка кращий від середнього, але не всюд. Такий є він переважно на Правобережжі. На Лівобережжі справа представляється далекіше гірше, а в степовій позолі навіть дуже але. Однак це не має ніякого впливу на те, щоб зменшити контингент хлібозаготівель, а України. Держава потребує хліба для задоволення міст не тільки на Україні але й поза нею. Крім того мусить заготовити хліба для армії, що знаходиться в боєвій готовності на манкурській границі. Крім того з того знайти, що цього року в інших частинах Радянського Союзу врожай був слабкий, а в деяких був неорід, то легко прозріти, що весь татар проворити міст і армії спадє на Україну.

Це видно вже і тепер. Для належного проведення хлібозаготівлі на Україні післав з Москви ім. комісар торгівлі при уряді СРСР Микола. Він відбув наразі у цій справі а представниками о-ружних торговельних комітетів Правобережжя і представниками хлібозаготівельних організацій. На нараді ствердив між іншим, що у порівнянні з хлібозаготівель в серпні, ми маємо деякий запоз-вату темпу хлібозаготівель на початку вересня. Треба, щоб Правобережжя, де справа а харчові культурами краща ніж в інших округах України, посилено заготівлі цих культур. Обіцявши від округ України, в переконанні, що Україна може значно перевищити своє річне завдання в ділянці хлібозаготівель (див. „Комуніст“ з 20. вересня).

Так ставить справу хлібозаготівель представник Москви Микола. Він на те й приїхав на Україну, щоб добитись „перевиршення“ річного завдання у хлібозаготівель. Але не так думав українське село, і що більше: не полізавши цієї думки навіть містечкі комуністичні ділячі, що звичайно харчові спроможуть українського села. Ос. секретаріат окружного партійного комітету на Закарпатті спротивився наміченому центром для Закарпаття контингентови призначеного для хлібозаготівлі збіжжя. Центральний Комітет КГБ(У) по-казав на те секретаря окружного партійного комітету, який йому в посланні. Так само звідки-де з послами завідувачого торговельним відділом при Закарпатському Окринкоміт. (Див. „Комуніст“ з 19. вересня ч. р.) Коли так ставлять до закарпатських центр хлібозаготівельних планів містечкі комуністи, то що говорять про селян, що мають виконати цей план а палашівку, що мають крім хлібозаготівлі ще й певні потреби заможних селян не тільки хлібом але й одягом, путтям і палашом себе і свої родини. Селянство робить хлібозаготівлі. Не виключено, що поручку ставити хлібозаготівельним органам і антивир-шір. Про це повідомляють деякі протівішні-шні телеграфічні агенції. Вони лаяно пере-судують у своїх тижневичних інформаціях, але не можна не згадати одного, а саме, що цілком актуальне може доходити на Україні навіть до прайми суттєво між хлібозаготівельними організаціями і селянством! Геть на Україні без сумніву розповсюджені. За свій добуток вони не мають на-висті задоволення фабричних продуктів, тому-

що ціни на них за високі тоді, коли ціни за хліб дуже низькі.

Стара вже для комуністів справа надмірного розпашення т. зв. економічних познень (сільсько-господарського і ремієн і промислового) походить саме тепер свій трагічний епізод на Україні. Українське село борониться як може, як не саботажом та підступом то активним протів-ставленням. Комуністи взагалі не можуть оману-вати села. І не опанувать його доти, доки будуть вести дотеперішню політику. Веладно був у СРСР видавць американського журналу „Ді Іншен“ Освальд Гарісон Вільям, що їздив туди з про-гулькою американських капіталістів і промислов-ців. Він написав у своїх спогадках з поїзду в СРСР про селянство ось що: „селянська справа — це найтвердіший горіх, який більшовики мають до розпущення. Воно думка, що такі комуні-стичного режиму залежний від того, чи вдасться більшовикам привдати село. Поміж американцями, що живуть в СРСР і розуміються на тім, я не найшов ні одного, який приїхав би, що більшови-ки можуть мати успіх у своїй боротьбі проти се-ла, хіба що вони змінять сильно свої плани“. Вільям без сумніву має рацію. Селянство — це для більшовиків найтвердіший горіх до зривання, особливо ж на Україні.

Комісія Ліги Націй про ревізію договорів.

Комісія Ліги Націй свідчила дотати над відом-ком англійського делегата д-ра Ву в справі арти-кулу 19 пакту Ліги Націй та в справі ревізії до-говорів між Китаєм та іншими державами. Комі-сія ухвалила, що кожна держава на основі арти-кулу 19 пакту Ліги Націй може ставити внесення на ревізію обов'язкових її договорів і Ліга Націй мусить тоді цю справу розглянути.

Поанкаре про гаську конференцію.

Поанкаре опублікував у часописі „Нація“, для виходить у Буенос-Айресі, статтю про вислі-ди конференції в Гаї. В цій статті він пише, що конференція після трьох тижнів дуже неарми-них переговорів дала лише негативний вислі-д. Англія змусила замисити Німеччині Францію й Бельгію платити собі Гаську конференція, на-думку Поанкаре, не лише провалила перемови, а й планну Куга, але спорядувала позитивну атмо-сферу.

Протирадянська змова на Україні.

Телеграфічна агенція „АТЕ“ (телеграфічна Агенція Європи) публікує сенсаційну звістку, яку посилає а публіцистичного обов'язку.

„З Харкова повідомляють, ніби ДПУ, відкри-ло нову організацію „Союз Визволення Укра-їни“, яка всла провід у протівішнішних ви-ступках, вона агітує в червої армії і вказує відомку а викликом не платити податків та товати від влади збіжжя. Переведено масові арешти се-ред української інтелігенції. Серед арештованих є члени Української Академії Наук — проф. А. Крижанський та С. Єфремов, співробітник Академії А. Ніковський та різні професори інших ви-сш. У Києві арештовано також управителя обсерва-торії професора Холодного та професора Ганди-ва. Між іншими арештовано стару українську на-сладницю Олену Пчілку. Арештовано в певному складі всеукраїнську червоно-раду а Чехо-словацьким на чолі. На протівішніш арештовано до 30 селянських. ДПУ має дозвіти, що „Союз Визво-лення України“ має на меті відділення України від СРСР. Арештовано понад 1000 селян. У Льво-ві а ними арештами до Львова прибув пачатковий українського ДПУ Ватинський, а з Москви со-мний делегат Микола, який обіцяв народі що-побачати для зривання „комуністичної“

Хочете чи не хочете Ваші будинки мусять бути забезпечені на повну вартість. Якщо їх добровільно не забезпечить в 1/3 часті а Т-ві взаїмних обезпечень „Дністер“, то ПЗУВ примусово стягне від Вас премію і від цієї 1/3 часті, отже разом від цілої обезпеченої вартості будинків. Тому сповніть цей народний обов'язок і бодай 1/3 часті заплатіть в Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

В обороні „переслідуваного Бога“.

Лист старого жиди до Сталіна.

В російській емігрантській пресі з'явився лист невідомого старого жиди до Сталіна в обо-роні „переслідуваного Бога“. Той лист ніби то манірує у відношенні до Радянщини, а а останню му часі перекочував за кордон. Може він бути оригінальним, може бути збірним фабрикатом чи фальсифікатом, але без сумніву — зроджений на підказку протівішній боротьби — робити він сильне враження.

Дієвий чи мітний старий жид каже, що він розійшовся зі старим жидівським Богом, зі християнського Бога відстоюючи його черат Почайської Лаври, а магомедацького Бога він не знає ніколи. Він став безвірником і а безвір-стві прохав доати літа.

„Ось — 30 літ не був я а синагозі, а тепер ходжу до синагоги. Почав а там ходити, коли від наших жидів у тій частині міста, а якій живу, відібрано синагогу. То мав бути клуб для жидівських робітників, але виявилось, що клубу не можна там помістити. Отже порубано стелю і підлоги на дрова, а а стінах улаштовано обору для худоби. І коли того доконала на мої очі аша влада, товаришу Сталіне, я, невірний безбожник, пішов від кати до кати, кажучи: „Жиди, мусите себе шанувати, аберім гроші на нову синагогу“. І ми збирали гроші і маємо тепер нову синагогу і я ходжу до неї. І коли 16-літні хлопці питають мене про Бога, а їм кажу: „Почитайте жидівського Бога, почитайте христия-нського, почитайте магомедацького Бога. Може те вірити або не вірити, але переслідуваного Бо-га треба почитати“.

„Мно багато знайомих росіян, які не вірять, які до церкви не ходили і свого Бога не шану-вали. А тепер ходять, як я ходжу до синагоги, дають на церкву гроші, викликають пошану своїх духовників... Інакше не може бути.

„А тепер напишу про мої позитивні переко-нання. Які можуть бути переконання у жидів-ського робітника, коли він читає книжок і газе-ти? Я був трохи бундизмом, трохи більшовиком... Я ненавидів капіталістів. Але аша уряд, то-варишу Сталіне, примусив мене їх жаліти і шану-вати. Серед моїх знайомих є багато освічених людей. Знаю, що всі вони ненавиділи купців і куркулів, але тепер вони їх шанують... Сталося не тому, що на боці переслідуваного все є прав-да. Коли мене били за палачку в суботу (на до-чатку листу автор говорить, що його побивали жи-ди та те, що він у суботу прохажувався а палач-кою), правда була на моїх боці. А коли уряд по-чав бити тих, що мене били, то правда перейшла на їх боці. Коли в 1917 р. прийшла революція, а армія і говорили: тепер триюфуватиме наше прагди. Але коли ми взяли владу, аша радість перемінилася в смуток, бо ми почали ствержу-вати прагди вірних і ми, безвірники, почали стид, що ми є безвірниками і звичайно глибоко для себе, що нас мідяють а нами.

„Коли а 1917 р. відбулась революція, а радів, говоривши: Тепер зривніться наша робітнича прайда. Але прийшла аша влада і ми осоромили нашу робітничу прайду: ми зробили нас, робітни-ків, із справедливих винуватцями, а з капіталі-стів, промисловців і фабрикантів ми знали їх ви-ну і вони свої діли а справедливими... Ос. що ми ар-ештовали... Ос. за що ми нас прохажували...

і ворогами Правди. І кажу вам, що такими перейдете до історії, як вороги Правди і Розуму. І пишу до вас тому, щоб до історії ввійшло теж і вічне прокляття для вас і вашої влади від нас робітників-соціалістів, що не признають релігії...
 «Я хотів би підписати той лист і подати свою адресу, щоб всі могли перевірити, що я є жидом і робітником і безвірником. Але для цієї приємності не хочу, щоб так само, як інших моїх товаришів запроторено мене до дому божевільних. І коли хочете знати ширшу думку, то я вам скажу, що коли кого треба посадити до дому божевільних, то саме вас і ваших помічників. День, в якому починається за вами ворота дому божевільних, люди повинні назвати днем справедливості. Сподіюся, що доживу того дня».

Президент Гувер про загальне роззброєння.

Президент Злучених Держав Гувер цими днями вголосив через радіо промову про морські роззброєння. У своїй промові Гувер зазначив, що будучі переговори про роззброєння є лише льогічним вислідом пакту Кельога, який містить заяву держав, що війна, як знаряд національної політики, мусить бути виключена. Роззброєння мусить бути гарантією миру. Зброєння не можуть переходити тої границі, яка потрібна для охорони. Рівночасно американський уряд офіційно повідомив, що число американських кружляків другої класи буде зменшене до 19, бо ця класа вже не відповідає вимогам новітньої техніки.

Гуцульщина бідне.

З Косова повідомляють нас:
 Сьогорічна осінь завитала до нас у жалобі. Гуцули ходять сумні і прибиті. Недавниш повнів наробила великих шкід, які — крім гуцулів — нікого не зворушують. Видно, що зі зявищем повені вже освоїлися. На долах біля Косова і Кут грохи зародили сади, не вважаючи на затижні і ідеї мори. В противенстві до інших околиць, де овочеві дерева померзли і посохли, полуднєве Покуття врятувалося від цього нещастя. Урожай овочів є досить значний. Шож, коли недостача відповідних організацій, неприпорювання кооператив до торгівлі овочами, відсутність перетворчих фабрик, комунікацій і т. д. не дають змоги покориствуватися урожаєм овочів. До Кут і Косова з усіх усюдів збігаються купці, головю жиди, і за півдурно вивозять овочі.

Зате в горах відносини складаються якнайгірше. Заробітків нема. Надобавок на худобу, основу існування гуцула, кинулася пошесть прищипи. Адміністраційна влада сплинула поворот худоби з полонин, а там упали вже перші сніги і зявля велика студія. Худоба мерзне і гине. Стягнена звідусіль поліція пильнує виконання адміністраційного розпорядку. В таких умовах черед Гуцульщиною зявляється примара голоду.

МІХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Історичні й воєнні повісті.

IX. Мова.

Ось кільканація прикладів із кожного автора, ападаного в попередніх фелетонах. Кому для їх перевірки не вистарчають загально доступні словники, нехай пошукає далі.

В. Лейкий пише чисто, майже класично я-сво, народньою складкою. Він одиний з усіх авторів наших сучасних історичних повістей відчуває, що поставити „одначе“ або „отже“ в реченні не то на третім, четвертій, п'ятім, але хоча би на другім місці, це зайва, смішна можливість, запорочена з чужої нам канцелярщини. Фразеологія Лейкого здебільша народня. Близі помилки, яких він не омикає, це чисто московські або (різше) польські слова.

Беру лише одини том, другий з „Полтави“ („Бог“) і виписую такі москалізми: приютитися, шуба, зашморювати, настрадався, негода, каран, нособити йому, ізаа упрямства, підпригують, стріють (у значінні „будує“), ууваляти, пристроївся (у знач. улаштувався), потреба (люди), акакалені, усуужали, здаватись (у значінні підлаватись), іагиби, озареніи, ковер, оружка, обоі, обдано його, всю. При цьому постійно „прямо“, „ізаа“ в знач. задля.

А ось кілька польонізмів: сирепла кров, хута, чутин (чуїл), луна (знач. заграв), фрига, екусис, лопалляте, задраснула, як з платка йшло, — врешті „боюся о“, „допроси-о слово“, „так далеко“ (замість так далеко), „не о мале ходити“. Б також „тих примарів“. Крім цього часто надбукую вислів „зробилося“ зам. „стало“ і Лейкий воліє галицьке „осталось“, „осталодось“ зам. „зшилось“.

Приміємо новім випадковий, непослідовний. Це він забуває, не вина автора, а видавництва. Книжка, видана наказом книгоноі Наук. Т-ва

ОСИП СТЕФАНОВИЧ

РАНІШЕ РОМАН ЗУБИК

Львів, вул. Галицька ч. 16.

КОВДРИ, КОЦИ І ПОЛОТНА.

НА МУЖЕСЬКІ ОДИНІЯ
 ВОВНИ КРАЄВІ І АНГЛІСЬКІ
 У ВЕЛИКОМУ
 ВИБОРІ.

Радянська Україна.

Національний перепис членів профспілок на Україні.

Всеукраїнська Рада Професійних Спілок рішила провести в жовтні ц. р. національний перепис усіх членів професійних спілок. В тій цілі опублікувала вона відозву, в якій між іншим говорить, що „перепис усіх трудящих і членів профспілок“ переводиться на те, щоб „на підставі матеріалів перепису мати змогу поліпшити громадянсько-політичне і культурне обслуговування робітничих мас країни“.

Смерть київського історика.

У Києві помер український історик Леонід Добровольський. Похорон відбувся 20. вересня. Покійний працював передовсім над історією Києва і Київщини. Важлиші з його праць такі: „Межигір'я“, „Змієві вали коло Києва“, „До питання про давні замчища по київських околицях“, „З київської козащини“, „Золоті ворота“, „Польський історик Руліковський про київську землю“, „Київ чи Мерв“ та інші.

„Нові землі“ на Київщині.

В харківському „Комуністі“ з 19. вересня ц. р. стрічаємо замітку під таким сензаційним написом: „На Київщині виявлено 14 тисяч гектарів прихованої глитаєм землі“. Зі замітки не довідуюся, як могло дійти до того, що „глітаї“, „сховали“ аж стільки землі. Зате довідуюся, що „відкрито“ ту землю в часі землепорядкування на Київщині. На частині тієї „прихованої“ землі у розмірі 6 тисяч гектарів почали вже будувати найбільший на Правобережжі молочновозерновий рад-госп, тобто радянський фільварок. Одну тисячу гектарів з „відкритої“ землі виділяють під сіножати для молочної ферми, а на решті землі організують 22 колективні господарства.

Свята Коцюбинського.

З нагоди 65-ліття народини М. Коцюбинського відбувся на Радянській Україні цілий ряд свят. У Вінниці відкрито велику бібліотеку ім. М. Коцюбинського, впорядковано музей у домі, де жив письменник і названо одну вулицю вулицею М. Коцюбинського (досі вона звалась вул. Раковського). Врочисто святкував пам'ять М. Коцюбинського Чернігів. Дня 22 вересня положено фундамент під пам'ятник на могилі письменника

на Болдиних Горах. Пам'ятник проектував проф. В. Кричевський. Святочно обходили роковини на родині М. Коцюбинського і Харків.

На східні теми.

Горці Кавказу.

IV.

Територія горців, населення, топографія, клімат, природні багатства. — Промисл, скотоводство, експорт. — Духове життя.

Територія кол. горської республіки займає 134.800 кв. км. та складається з 7 провінцій: 1) Черкеська, 2) Карачаєвська, 3) Кабарда, 4) Осетія, 5) Інгушетія, 6) Чечня та 7) Дагестан, що відповідає числові зірок на державному прапорі республіки. Щоби більш релефно уявити собі розміри тієї країни, мусимо зазначити, що вона мало не менша від території Чехословаччини або території передвоєнної Румунії. Поміж державами Кавказу горська республіка мала найбільшу територію, потім іде Азербайджан, Грузія та Вірменія. Населення мала горська республіка 2.637.700 душ з густотою розселення 24,0 на 1 кв. км. при 79 проц. горців і 21 проц. інших національностей, поміж якими не останнє місце займають українці.

Поза кордонами Кавказу, себто еміграція горців нараховує 1.100.000 люда, так, що зсього горців на цілому світі нараховують до 3.595.000 (по даним А. Цаліккати).

В топографічному відношенні горська республіка уявляє собою територію надзвичайно ріжнотопічну та засадничо може бути поділена на чотири полози: перша степова й прибережна — рівнина; далі підгір'я з широкими провалянами і врожайними долинами; третя полоза гірська, дика та безплідна; остання — альпійська полоза з вічними снігами й ледниками, але рівнож з добрим пасовиськами. Клімат теж ріжнотопічний. В західній частині краю уміркований, без різких змін, клімат Владикавказу, на південь бланже до снігових гір Кавказького хребта стає холоднішим, на північ навпаки — сухий та гарячий.

Здоровий клімат гірських місцевостей, особливо в районі Кисловодська й Нальчика — переходить по долішній течії Терек на схід у вогий болотистий клімат з постійною малярією.

ім. Шевченка, має такі квіткі: раз „хйба“, раз „хйба“ (я тім самім значінні), „на скрізь“, „я до віль“, „з окрема“, „з поміж“, „як будь“, „я перше“, „за мужом“, „що небудь“, „я відтам“; ріжниця між „зате“ і „за те“ взагалі не існує.

В „Шедомах у сонці“ Гриневичевої, яка певничайю обдйалох стейжть за мовою, є москалізмів дуже мало: „більши чим...“ (замість „як“ або „ліж“) поширене у нас звідкля школі; „необходимий“, „недвизкий“, „огоньок“, „знаток“ і дуже поширене в Галичині: „як ця, що“, де не відчувають, що перед „що“ треба покласти „та“.

„Тинь величнйа“ міг би стати матеріалом для лекції української мови в Галичині. На Опільським найкраще можна доважати тезу: російські терміни і польська фразеологія. Ось ціла антифона москалізмів: „сорок літ тому назив“, „говорити не стоїть“ (не варт), „попав“ (арозувати), „відказався“, „під забором“, „сейчас“, „певниосимий“, „недвизкий“, „остальний“, „недостатний“, „заставило“ (приневолити), „напротив“ (навпаки), „дестрий“, „прочия“, „холостия“, „піднос“, „пока“, „грозь“, „всі міри підприняті“, „немислимо“, „говядина“, „притирство“, „конфекти“, „під руководством“, „очі устремлялся“, „бугорки“, „пиль“, „олушка“, „точ в точ“, „погоди“ (стрівай), „таке діло“, „під предлогом“, „прієм“, „стави“, „якця неіаєся“ (сіла).

І стількиж польонізмів: „а то“ (а саме), „по аітераньки“, „убавили його“, „не уишло його у-ваги“, „між небом а землею“, „длaczego“ (чому), „суть заставлений“, „гордували усіми“ (а знач. гардали), „далуди“, „указатися“, „а тім“ (у значінні „наразі“), „мутити розривку“, „кінь спинається“, „завіз“, „притик“, „помовля про трусість“, „піха“, „відліток“ (подліотек), „мірово“, „по раз не знати котрий“.

Та всі ці слова є ще нічим у порівнянні із стилем в якому „одначе“ стоїть постійно якнайдалше від початку речення. Нпр. „Культурно-історичні студії над давнім часом дали одначе...“ Автор має замість простого „та“ або „але“ своє

улюблене слівце „бач“, якого вживає в предивних поиясах, лише для нього самого арозумілих. „Даром“ уживає він постійно в значінні „даремно“, для нього існує той „обійм“, „авеніиіа бажі“, про такі „галичанства“, як „о стільки“, „грузь“ (у знач. грузи), „середник“ переплутаний зі „за-собом“, „талан“ у знач. „талант“ — аж я не казати. Та ось зразки стилі: „Намість ніжності готувало на лиці огірчення“, „Ужиття роскоші за всяку ціну вадто-вросло у серця та уми пануючої класи, щоби не користати зі свого рода зазаву без піякого стриму або застанови...“ „Підтрівувало похоти людської бестії до шаду“.

На такім мові вчитьна наша молодь у школі. Бо напр. історична повість Опільського „Ду на вас!“ є обовязковою шкільною лектурою. Беру в руки книжку, вибираю з неї такі розаники: „тут“, „там“, „тут“, „більши чим“, „проси о поміч“, „не могу“, „удайтєся до“, „благати його про ласку“, „та втім“ (у польським значінні), „глибоко тронутий“, „напівтали“, „пріємна кімната“ (піваль), „обача“, „пстворіа“, „лучина“, „о много“, „погоди“ (стрівай), „уишов а життям“, „тут ходити о князя“, „сі, що...“ А зразок поетичного стилі: „У селі, в саді, над водою було є неможливе, у лісі небезпечне, тут зате лише весною або осінню бували люди, а впрочім (!) самітнч стояла грубєзна липа на горбі...“

Не диво, що після цього в нашої школи виходить молодь з макароничною мовою.

„У Кайтах і кроки“ Дудка находимо такі москалізми: „уговорили“ („намовили“, „волокачка“, „стаканчик“, „муть“ (гуша), „обдано вітром“, „схидло“, „опахало“ (піяльце), „ласка“ у знач. нестощі, „ангода“ у знач. користи, „мусить“ у знач. повинен).

Кунчинський у томі „Перед навазою“ не має багато москалізмів: „однако“, „суматоха“, „непо-бідність“, „грозили гармати“, „непосадна“, „лашунувал“. Зате багато в нього чисто польської фразеології: „а все не робили а такою насолодою“; „моє бо пош спавало ім приємність“; „радівож

Східна частина краю в кліматичному відношенні належить до трьох зон: південь — теплий, північ — помірно теплий та гори з кліматом суворим.

На загальний клімат горської республіки можна впливати здоровим за виключенням приморської зони й північно-східного кута.

Природні багатства краю є дуже великі. Нафтова ropa, що видобувається в районі м. Грозного складає 34 проц. усієї продукції СРСР та доходила напр. в році 1917 до 106 мільйонів рублів. Різнож видобувають срібло в горах (горішня течія Кубані). Крім того існують там великі поклади вугля, марганцю, азбесту, графіту та інших цінних руд.

Ліси, які займають площу до 5 мільйонів гект., мають цінний будівельний матеріал. Ростуть дуб, бук, сосна, т. зв. кавказська дзига та ін. Район багатства країн дають в Дагестані понад 500,000 вівця і на березі Чорного моря до 400,000 кіньот.

Мінеральні джерела, що розсіяні по цілому Кавказі азбестів знаходяться теж на території горців. Железноводськ, Пятигорськ, Ессентуки, Кисловодськ, Серноводськ, Тагант та інші це відомі в світі літніща. Крім того тисячі джерел зустрічаються на всьому просторі Північного Кавказу, якими примітивно користувались місцеві населення. Кліматичні стації в горах, та на берегах Кавказу як-то Теберда, Нальчик, Армхи, різном є загально відомі.

Промисловість краю стоїть на невисокому рівні, а проте край вже має поважні фабрики перетворів нафтової ропи і фабрики тютюну, які дають 10 проц. усієї продукції СРСР, різном фабрики консервів і олій та одну з найбільших фабрик виробів крохмальних.

Населення б. горської республіки, яке колись до завоювання Кавказу, в поважній кількості займалося хліборобством, вигаснене росіянами в гори, було змушене вийти за скотарство, яке тепер в переважній більшості й займається.

Використовують горці (звичайно тільки до Росії) шов, шерсть худоби, сир — (досить високої якості). Закордонний експорт в Кавказу складає майже повністю з ліса й нафтових перетворів.

Духове життя горців, не дивлячись на тяжкі умови в боку російського уряду й постійні війни, поміту розвивалося й найшло свій вияв в народному епосі, або як називають горці — в епіках і легендах.

Баста Хетагати, Ельбадіно, Бритати, Мухамед-Ефенді Осман-Заде, Манай Алібек-Заде, Мур-Болат-Бек-Болатов, Ельмирза-мулла, Сулейман-Хаджи, Шахтемір та інші, це всі імена горських поетів і письменників, що поклали фундамент візантійській поезії, який вуміє дати першодаті зразки творчості, виборюючи народове майже, політичне життя.

Л. Л.

«Ора туска»: військо має в тих часах до горців, «своя складалася в переважній частині»: «так у першу чергу досягало обурення тош»: «тут треба глибше вглянути»: «уважав за відносно вищого»: «думав, щоби, що не його обогреть перед епітантальним закидом утін»: «літалося йому від товаришів за переступлення військових законів сотні»: «робив враження, що його тільки завдяки йому так добре представили».

Чимало є нелітературних буденних скорочень, вульгаризмів: «простується душа і все йому випадає напашки, як передмі»: «десь хтось каже, що...» (у ачяв мітку): «отці Керницького як не жема загально (?) у Львові»: «спеціально казав не в очі на війні»: «Львів відбивав початок світової війни, як не можна краще»: «відпада... відпадає з себе свій зміст у формі людей і...».

Шкрявляк, що пише здебільша (коли хоче) чужою мовою, міг би без труднощів очистити свою повість з двадцяти невідатних слів.

Таких повістей, як Лопушанського, взагалі не читати не можна: а його стилі, що родяться від хаотичного безглуздя фраз, треба би першу добути промінь здорового розуму.

Що «офіційні» замітки є не так об'єктивними, як виправданним: виправданним матеріалом для рецензента, що те, про що він пише, лише оманно, і то навіть з оманливим у руді. Не в надії на підготовку до критики. Якщо наших авторів можна було читати без думки про мову, то в захопленні ритмом і мелодією слова, то в критика не тигнула би за собою старих ризиків дилантизму.

Справлення помилок. У вчорашній фельєтові у 1-й шпальці 10-й рядок зам. «до рішучості свій собор», має бути «рішучість». У 2-й шпальці 3-й рядок має виглядати так: «для голо-го читача готово, банально сформульовано і змислю».

Церковні новини.

О. д-р Іван Бучко львівським єпископом-суфраганом. — Конференція українських греко-католиків у Римі. — Католицька акція.

Повідають нас із добре поінформованих церковних кіл, що львівським єпископом-суфраганом Апост. Престія іменував о. д-ра Івана Бучку, професора богослов'я і ректора інституту св. Йосафата у Львові. Виявилось, що справа була вирішена вже в липні п. р., одначе номінація держав в тайні, бо робив старання, щоби його увільнено від цієї достойності, як увільнено його було й від номінації на каналійського єпископа. Одначе цим разом його просять Апост. Престія не вислукати його призначення остаточно затвердити. Номінація в першій половині жовтня віддає до Риму, де правдоподібно прийме й єпископське рукоположення.

В другій половині жовтня відбудеться в Римі конференція всіх греко-католиків українських єпископів, яка буде продовженням конференції, що мала місце у Львові 1927 р. На ту конференцію вибирається також митрополит, хоч як це для нього тяжко приходить з огляду на стан здоров'я.

В найближчому часі під проводом митрополита зачиняється «католицька акція», то зв. апостолічна християнська організація, поширена на захід (в Італії, в Чехії й ін.), яку теперішній папа особливо поручає. «Нива», орган духовенства, переходить на власність «католиків», а її доголіній редактор і власник, о. д-р Ф. Костельник, уступає з редакції, щоби не стояти на перешкоді поєднанню всіх церковних кіл у «католиків», з яких одні відносяться до нього з повним признанням, а другі з ворогуванням.

Жидівський і Німецький Клуб та «центролів» у справі пропозиції ББ.

У четвер радили Жидівський та Німецький Клуби у справі пропозиції полк. Славєка, який радили відбутися конституційну конференцію між 27. і 30. вересня. Жидівський Кабінет вислав писмо, в якому каже, що колиб предкладали нарада в нормальних умовах функціонування парламентарного устрою могла обішувати реальні виследи, себто колиб у ній взяли участь представники клубів, що заступають виключно поважну соймову більшість, Жидівський Клуб не усунеться від участі в такій нараді.

Німецький Клуб повідомляє, що стоїть на становищі, що наради над такими важними справами, як згадані в письмі полк. Славєка, повинні відбутися в союмі і даних соймових комісіях. Одначе Нім. Клуб готов вислати на предкладали наради свого представника, коли з уваги на вагу справи для всіх громадян держави, також і представникам усіх соймових клубів буде дана нагода взяти в ній участь.

Клуб «Піста» зазначає у відповіді, що признає журу ББ., щоби якнайскорше розглянути справу конституції, та думає, що шойно після скликання соймової сесії проєктована конференція могла би дати реальні виследи. Колиб ББ. причинили до скорого скликання соймової сесії, то це прискорило би речини проєктованої конференції.

Подібну відповідь ансала ХД.

НІР заявляє, що в конференції не візьме участі та каже, що для праці союму над проєктами зміни конституції треба скликати надзвичайну сесію союму, а сойм був безчинний б місяці.

Пос. Домбський в імені Строн. Хл. каже, що представники клубів візьме участь у нарадах, але шойно після скликання союму. Славєк, як голова клубу, що співпрацює з урядом, повинен причинитися до того, щоби сойм скликав якнайскорше.

Також Визволене заявляє, що візьме участь у нарадах, але шойно після скликання союму. Президія Визволення вірить, що після скликання союму маршалок союму признає конєчним зорганізувати наради.

ПІС каже, що поведінка керівників ББ на терені публ. життя Польщі, головнот виступ голови клубу, не заохочують до приватних нарад із його представниками. Однимот місцем для обговорення метод праці союму над ревізією конституції є соймова конституційна комісія. З цих причин ПІС відповідає відмовно на пропозицію ББ.

18 літ тюрми за крадіж 1 шлінга.

Суд присягав у Мідасексі (в Англії) засудив на 18 літ в'язниці Артура Мура, який дістався до шкільного будинку та вкрав із діткої скарбонки 1 шлінг (2 зол. 16 сот.).

Можете мати

завсім зуби сніжної білини, коли щоденно будете їх чистити зубним мильцем **ОДОЛЬ**. Мильце **Одоль** прочищує зуби і придає їм природний колір. — **Зубне мильце ОДОЛЬ** має присмачений смак і при використанні дуже ошадне. 578 1-1

Тернопільський воєвода не уступає.

З мірдатих кол заперечують чутку про палювану дімією тернопільського воєводи Мошєнського.

Дир. Стшелєцький уступає?

Зачувати, що директор самоврядного департаменту в міністерстві внутрішніх справ, бувш. урядовий комісар м. Львова Стшелєцький, кидав своє становище.

Наслідником Стшелєцького має бути краківський віцєвоєвода Дух.

Мекдональд виїхав до Америки.

Дня 27. вересня Мекдональд відїхав з товаришами із Савттемптону, де всі на корабель «Беренгаря». В Америці буде в п'ятницю рано. Перед відїздом Мекдональд помістив у «Дейлі Герелд» статтю, в якій каже, що рушає в дослідку подорож. Небезпеку війни треба конче усунути калявузнями й політичними зобов'язаннями. Його подорож має потвердити, що Англія й Америка працюють для мира.

Італія — цісарством?

Білгородська «Політика» повідомляє в зв'язі з промовою Мусоліні на конгресі фашистів, що небаром Мусоліні віддасть теку міністерства внутр. справ Туратієну, а сам задержить керівництво внутрішньої і закордонної політики як держ. канцлер під давнім римським титулом «проконсула». В італійських політичних колах уважають це вступом до проголошення св. римського цісарства з італійським королем як цісарем. Італійського короля коронував би на цісаря папа Піа XI.

Вальдемарас їде до Італії.

Вальдемарас попрашався з урядовцями, що підїжджали його resortам. Він вїде на довгий час до Італії.

Реконструкція ромуцького кабінету.

У бухарестських політичних колах кажут, що ромуцький кабінет буде небаром реконструований. Прем. Манія буде міністром внутрішніх справ, щоби безпосередньо міг переасти реформу адміністрації. Змешать теж кількість міністрів.

Навчання релігії в італійських школах.

Італійська рада міністрів ухвалила постанову в справі навчання релігії в середніх школах. Навч. релігії признано одну годину тижнево; релігія не входить у склад предметів, із яких складають іспити. Видаватимуть лише посвідки про загальний поступ учня в навч. релігії. Для навчання релігії не ангажуватимуть спеціальних учителів, лише управителі школи визначать для цього когось зпоміж учителів, у порозумінні з церковною владою. Діти, яких батьки внесуть письмєнні подання, будуть увільнені від науки релігії.

В Афгані знову неспокійно.

«Юнйатед Прес» повідомляє з Пешавару, що війська Надір-Хана побили Габібулліні війська на південь від Кабулу. Крім полонених і зарбі заборили багато гармат і муніції. Гадають, що буде наступ на Кабул. Одно племя на афгансько-індійським кордоні ограбило каравану. Гадають, що не були річі Габібуллі, який готується до втечі.

Габібула вбитий?

З Кабулу прийшла вістка, будьто би Габібула Хайрді повстання анбав Габібуллі.

ДЕНТИСТ - СТОМАТОЛОГ

д-р Степан Дмоховський

Львів,

вул. Синіуська, ч. 35.

1-3

Два міжнародні студентські зїзди.

2. XI. Конгрес Міжнародної Студентської Конфедерації.

З Відня виїхала українська делегація на XI. Конгрес Міжнародної Студентської Конфедерації (СІЕ), що відбувався в Будапешті у днях 10. до 24. серпня н. р. Будапештський зїзд працював у шістьох правдивих комісіях, так, що українській делегації (2 тт., Орельський та Бойків) тільки з дуже великим трудом можна було виявлятися з надзвичайно важкої праці. Зате польська делегація складалася з 30 осіб (також один сенатор з Варшави входив у склад польської студентської делегації), тому подяки могли — побіч чехів, мадярів, англійців та американців — вислати до кожної комісії по кількох людей. На будапештський зїзд прислали своїх представників також Союз Народів та Міжнародна Студентська Поміч з Женев.

В першій комісії (т. зв. політичній), в якій фактично відображаються ціле політичне обличчя СІЕ та вибухають часто різні національні пристрасті, працювали над зміною статутів СІЕ (внесено деякі зміни) та над прийняттям поодиноких студентських централ до Конфедерації, а саме: Німеччини, Литви, Болівії та Алябії. Особливо багато часу забрала справа прийняття німецької студентської централі (з осідком в Берліні). Спів німецького студентства з Міжнародною Студентською Конфедерацією ведеться ще від самого заснування Конфедерації (себто від 1919 р.). Як загально відомо, Міжнародна Студентська Конфедерація побудована на державних принципах, коли між тим німецьке студентство (як також українське, мадярське, білоруське та болгарське) обстоює національний принцип. Берлінська студентська централа домагалася права заступати в СІЕ всенімецьке студентство з Німеччини, Австрії, Чехословаччини й Данії. На це не погоджується знов Конфедерація. Співзакладано компромісом, а саме: німецька централа заступає всенімецьке студентство із згаданих земель, але зате німець не може бути обраний ані президентом СІЕ ані головою якоїнебудь комісії (а тільки заст. голови комісії). Проти такої розв'язки німецького питання подала чехословацька делегація гострий протест. Тому ще не відомо, чи німецьке питання не вирине знов за найближчим зїздом СІЕ в Брюсселі.

Німецьке питання забрало так багато часу, що інші справи відложено на слідуючий зїзд. Тому українська делегація порушила справу північних листопадних подій з 1928 р. на пленарнім засіданні зїзду та зажадала гострого покарання польського студентства. Крім цього делегація подала зїздові дані про переслідування українського студентства на українських землях від Польщі, про „димерус клявуз“ у львівським університеті супроти українського студентства, якіні вказала на те, що польська влада встала за десять літ закрити тисячі українських шкіл різного типу, головню народних. Українська делегація подала при цьому до відомої Екзекутивному Комітетові Міжнародної Конфедерації, що оскільки він не поагодує позитивно домагання українського студентства, то ЦЕСУС буде присилано шукати інших способів самооборони та звернеться у цій справі до компетентних міжнародних чинників. Польська делегація не заперечувала факту, що львівські погроми спричинили польське студентство, але твердила, що українське студентство спровокувало львівські погроми й тому виня за львівські події паде тільки на українців. Однак поляки не могли дати на домагання українців ніяких доказів, що це саме українське студентство завинило львівські події. Конфедерація розглядала жалання ЦЕСУС-а вже в самім Будапешті на своїм першім позідовім засіданні. Про кроки, які Конфедерація зробить у відношенні до польського студентства, повідомить вона ЦЕСУС в найкоротшому часі.

Крім цього українська делегація подала в I. комісії обширний реферат про положення на українських землях та підкреслила той факт, що коли більше 7 мільйонів українців під Польщею не мають ані одної високої школи, то українська еміграція в Європі спромоглася на чотири високі школи. Подяки старалися обвинати всі українські твердження, але українці протиставили їх аргументам річевий доказовий матеріал, самі неоспорні факти.

(Докінчення буде.)

КІНО
„ПРОМІНЬ”

Ультимат Карахана Китаєві.

Віденські газети повідомляють з Токіо, що Карахан заявив, що коли протягом трьох тижнів Китай не виконає домагань радянського уряду, то червона армія обсадить східно-китайську залізницю. Японські кола гадають, що підготовлюється угода між Москвою та Мукденом без участі Нанкіну.

Дивогляди.

Люди з правою кишенею.

Московська преса приносить характеристичну звістку. Від якогось часу краєві запримітили, що клієнти домагаються, щоби вишу кишеню в піджаку робити їм не по лівій боці як досі, а по правій. Один кравець переляканий таким незрозумілим домаганням повідомив про це поліцію, мовляв, це щось невизначне. Поліція як стій знохала контрреволюцію. Люди якоїсь небезпечної організації певно пізнають себе по кишені з правого боку. Одного такого „правого“ арештували. А він внісся: „Я — урядовець. Часи тепер тяжкі. Мої зверхики гляділи би на мене кривим оком, якби побачили, що маю нове вбрання. А так: глянуть на праву кишеню і зараз бачуть, що це старе вбрання, перелицьоване“.

У вагітних жінок і молодих матерей природна гірка вода Franciszka Józefa змінює правильне ділення жовудка і кишот. Головні представники сучасної гінекології вказують на воду Franciszka Józefa як на середнє, що у більшості випадків діє як впливово скоро, певно і без боля. Домагайтесь його в аптеках і дрогеріях

НОВИНКИ

— Фотограф Янушевич, вул. Вінцентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої), Тел. 5960. 283 14—?

— Заняття „Діла“. Вчорашнє число нашого органу заняло знову Львівське Староство Гродське за статтю про внутрішньо-політичну ситуацію в Польщі. Це 22-га з черги конфіскація „Діла“ в цьому році.

— Засідання Історично-Філософської Секції Наукового Т-ва ім. Шевченка відбудеться в суботу дня 5. жовтня н. р. в 7-й год. вечором. Денний порядок: 1) Іменування нових дійсних членів. 2) Евентуалія. — Д-р М. Кордуба, директор; Д-р Іа. Крип'якевич, секретар.

— Арештування. На Знесінні арештували вже кілька днів тому студентку П. р. філософії Стефанію Шухевич. Причина невідома. Досі її не випустили.

— Наш віолончеліст Богдан Бережницький приїде зпочатком жовтня до Галичини і виступить дня 7. жовтня з власним концертом у Муз. Т-ві ім. Лисенка. Відтак віде з концертами до інших міст Галичини. Програма буде подана пізніше.

— Освітні перспективи. Міністерство освіти у Варшаві обчислило, що за 10 літ буде в Польщі більше вчителів, як шкільних кімнат. Тоді треба буде 145.000 вчителів і майже стільки шкільних саль (кімнат), щоби заспокоїти потреби шкільної молоді. На будову нових шкіл треба буде тоді 3 мільярди, себто всю суму державного бюджету. А що цього не можна здійснити, то третина з тих дітей, що мають ходити до школи, не буде прийнята задля недостачі місця.

— Річні вістки. Померли: париський кардинал Дюбуа і проф. хемії в університеті Геттінген д-р Ріхард Зігмунд, лавреат Нобеля за 1926 р. — Радянський уряд підготував реформу календаря: рік матиме 72 тижнів і 5 „революційних свят“: 22. січня, 1-го і 2-го травня, 7. і 8. листопада. — Франція вислала італійських комуністів. — Китайська торговельна палата в Харбіні проголосила бойкот японської преси, якої не вільно купувати купцям і промисловцям. — Донька Рапутіна дістала після довгих заходів дозвіл приїхати до Будапешту як кабаретова артистка. — Правно-карна комісія німецького парламенту рішила, що поєдинок будуть карати 3-ма місяцями, а смертний випадок з поєдинку 2-ма роками. — Болгарський король має женитись з румунською княжною Іоанною. — У Менчестері уряд міських громад заведе за 400.000 фунт. автобуси, щоби доповнити трамваєву сітку. — Помер у 51 р. життя д-р Готфрід Рікке, найбільший сучасний „феномен у рахуванні“, що був у силі запам'ятовувати і орудувати числами на 100 місць.

— Спротування. З Окружної дирекції почт і телеграфів у Львові дістаємо таке висношення у зв'язку з поміщеною в ч. 188 „Діла“ новиною п.

Нині на відкриття сезону величава архіфільма під заголовком „ТАЙНА СТАРОГО РОДУ“ в головних ролях улюблениця екрану СМОСАРСЬКА І Юрія Маар. Представлення розпочинається щодня в год. 3. поп. в неділю і свята в 3. поп. В неділю 29 IX в г. 11. величавий порянок. 669

Уважайте на фірму!

Роскішні Глинянські Килими
Мих. ХАМУЛИ
не в кіоску

Площа Трибунальська ч. 1.
494 2 10 (біля Бергера).

пригадується своїй ВП. Клієнтелі.

з. „Скандалний відносини на наших почтах“. Дотична телеграма на адресу Микетюк, О. Сохачків, Рожен Малий, п. Кути була надана в неділю 18-го серпня в год. 10. у Делятині і не мала з тексті конвенціонального знаку ХРР., тільки дописку під текстом „осібним післанцем“. Цього рода дописку не повинні брати на увагу, тому, що надаєць не оплатив заздалегідь післанця. А все-ж таки вважали цю телеграму, якби вона була надана післанцем, бо вже з Делятина змінили адресу на таку: „Осібним післанцем Микетюк і т. д.“ Цю телеграму дістали в Кутах у дні, коли її надали, в год. 16.32, а за спізнєння у передачі цієї телеграми потягнули винних до судової відповідальности. Телеграму дістали в Кутах у поштовім уряді в дні її висилки в год. 16.32. Дарма, що це була неділя, коли телеграфічна служба в Кутах є обмежена в год. 18. старалися вистукати післанця, щоби доручити телеграму. Тому, що місце осідку адресата від Кут є віддалене на 12 км., а дороги були залиті повною, заходи уряду не мали результатів, тому, що ніхто не хотів доручити цієї телеграми, тимбільше, що післанця мав оплатити адресат, а дорога була майже непрохідна. Тому склали телеграму, згідно з існуючими приписами (Ден. уряд. М. П. Т. ч. 5. з 1923 р.), до поштового фаху гр. Рожен Малий, у валі, що в понеділок зголоситься з цієї місцевости післанець і телеграма відійде з іншими листами. Однак цей післанець зголосився аж у віаторок, отже 20-го. Таким робом телеграма спізналася і дійшла до його рук аж 20-го. З цього виходить, що спізнєння в дорученні було наслідком причин незалежних від поштового уряду в Кутах. Після передачі громадському післанцеві уряду телеграфів не може відповідати за дальшу долю телеграми“.

— Львівська зоря на небі Голівуду. Аматори кіна будуть розчаровані. А кандидатки на фільмові зорі підбадьорені. Американська фільмова красуня Кляра Бов — це львівська жидівочка. Вона донька власника каварні „Сіті“ і зветься Кляра, не Бов, а Фабіян. У Голівуд попала вона завдяки своєму братові, що є там кіновим оператором. Звідки взялася така краса в околиці Гетьманських валів? В Америці перевели їй операцію: виправили ніс, виглядили лице, додали брови. Очі мала автентичні, але вони не виступали добре на „затертім“ обличчі. І американці тепер вірять, що вона американка. „Газета Порані“ питається здивована, чому славна Кляра Бов не признається, що вона — полька? Може „Хвіля“ мала би право здивуватись, чому міс Кляра не признається, що вона жидівка?

— Хитра муха. Приїхав до Лодзі мініатюрний акробат, званий „мухою“. Зветься він Фелікс Назревич. Мав він показати цікавим, як кінові акробати ходять по ринках кількоповерхових домів. Публика ждала на нього від год. 4-ої полов. до 6-ої. В 6-й год. почав він п'янтись ринвою на 4-поверховий дім на „Зеленім Ринку“. Довів до 1-поверха, там хопився за лину, підтягнувся при її допом. ще на один поверх, а там рішив, що вигідніше алати через відчинене вікно до кімнати і злігти схолами вниз. Мав він у кишені 1.500 зол. за білети і хотів з ними спокійно відітати таксікою. Але між публікою були також спортовці. „Муху“ дігнали, відобрали гроші і відставили на поліцію.

— Рекорди. Англійський автомобіліст Кай Дон дійшов до 7-и рекордних осягів швидкості з пересічною цифрою 312 км. на годину; найвищий осяг 323 км. — В околиці Лондону вродила пані Віліямова Робінсон 30-го сина; батько 30-го сина має 60 літ і є воєнним калікою.

— Передісторична карта. В одній місцевості недалеко французького Орлеану відкрили цимі диями цілу сітку підземельних коридорів і склепін, а в них різні передісторичні предмети. Крім топорців, дуків і образків на каменях, найшли на одному камені різьблену карту зоряного неба, яке мабуть мешканці цього міста бачили над своїми головами. Відкриті склепіння тягнуться на просторі 50 метрів, заглубили 2-ох метрів під поверхню землі.

...а з усіх виробів є **якісно найліпша** і має **великий і багатий асортимент**.
в **Повітовних Союзах Кооперативів і складів „Народної Торговлі“** всюди до набути.

В середу (7-ий день дужаня) відбулося п'ять змагань. Атрацією вчора були змагання Пошюфа зі Сторбомом, що тривалися 46 мінут. В тієї мілуті Сторб поклав Пошюфа, підставивши йому ногу. Сувайська комісія не признала Сторбові перемоги і зливали його грині до дальшої боротьби. А що він уважав себе переможцем і не хотів більше боротися, перемогу признали Пошюфові. Вислід інших змагань такий: Бартиєк у 3 мін. поклав Штрала, Шербінський у 6 мін. — Брікнера, Штекер у 18 мін. — Віхліна. Боротьба Шербінського з Каміном не зала нікогого виславу.

Театри.

Великий Міський Театр:

Субота 28-го вересня, год. 3:30 попол.

„Модні спазми“ (для шкільної молоді).

Субота 28-го вересня, год. 7:30 веч.

„Жидівка“.

Неділя 29-го вересня, г. 3:30 попол.

Два п'яного ББ“.

Неділя 29-го вересня, год. 7:30 веч.

„Паніні“.

Малий Міський Театр:

Субота 28-го вересня, год. 7:30 веч.

„Світанок, день і ніч“, комедія Нікоде-

мія. Виступ Мазинської і Венгерка.

Неділя 29-го вересня, год. 7:30 веч.

„Світанок, день і ніч“. Виступ Мазин-

ської і Венгерка.

Кіно.

Авось: „Остерігаю“ (Львів ля Пан-

те).

Касино: „На захід від Занадбару (Льон

Чаней).“

Кодзосей: „Том Тізер побдижує“ („Не-

відання арени“).

Лев: „Даліш Тарзанові пригоді“.

Люба: „Виняті знів права“.

Марусенька: „Рудоволоса гримішниця“

(Кларка Боу). Детективи (американські

Пат і Паттон — Ріф і Раф).

Оаза: „Вулиця співацька“ зі співами

Мейрі Пікфорд).

Палас: „Живий трул“, Льва Толстого.

Пан: „Д-р Шефер, лікар жіночих не-

дуг“.

Пасаж: „Пімста еспанца“.

Стилене: „Цісар Франц Йосиф і його

свійник“.

Фатаморган: „Останній приказ по-

ручника Ности“.

Химера: „Чия є моя жінка?“

Утіха: „Князь сісів“ (Дуглас Фейр-

бенкс).

Спортовий цирк.

Міжнародні змагання в джамані в цир-

ку при вул. Коперника ч. 33. Початок

шодня год. 8:30 веч.

Програма радіо.

Неділя 29-го.

Заршава (14117). 20:30 Популярний

концерт. 22:15 Муз. до танців.

Познань (334,8). 19:30 Оперові арії.

23:00 Муз. до танців.

Катовиці (308,7). 20:00 Концерт.

Вільно (385). 20:30 Вечірній концерт.

Лийпциг (259). 17:15 Симфонія віден-

ських класиків.

Талін (296). 20:00 Стара муз. до танців.

Льондон (356,3). 21:05 Концерт.

Штутгарт (360). 20:30 Камерна опе-

ра. 22:30 Оркестра Філарм. 23:00 По-

пулярний концерт.

Гамбург (372). 18:00 Режісний кон-

церт.

Берлін (316). 18:30 Віолончель.

Стокгольм (436). 19:15 Оркестра і

солов'ї.

Рим (441). 21:00 Дві опери Массенета.

Лингенберг (473). 20:00 Легка музика.

Міліно (501). 20:30 Концерт Сельма-

дін.

Відень (516,3). 18:00 Камерний кон-

церт. 20:10 „Фанотте Бурше“ оперетта.

Мюнхен (531). 21:00 Оперетта.

Будапешт (550). 17:25 Магярські пі-

сні. 23:30 Циганська капеда.

Харків (1304). 19:30 Камерна музика.

Париж (1725). 21:15 і 22:15 Концерт.

Понеділок 30-го.

Варшава (14117). 20:30 Міжнародний

концерт. 22:45 Легка музика.

Вільно (385). 18:00 Німецька пісня.

22:45 Музика до танців.

Бресля (733). 19:03 Концерт з Мо-

царта.

Лийпциг (259). 20:00 Симфонічна ор-

кестра.

Талін (296). 18:00 Віська оркестра.

Льондон (356,3). 23:00 Музика до

танців.

Франкфурт (390). 20:00 Оперетта.

Стокгольм (436). 21:10 Тріо з Бу-

квешту.

Рим (441). 21:00 і 23:10 Легка музика.

Лингенберг (473). 20:00 Оперові арії.

Міліно (501). 20:30 „Дя Наве Росса“

опера Селаді.

Відень (516,3). 20:00 Міжнародні пісні.

Будапешт (550). 18:00 Циганська ка-

пела.

Москва (825). 18:30 Популярний кон-

Ленінград (1600). 19:30 „Ніс“ опера

Шостаковича.

Харків (1304). 19:30 Популярний кон-

церт.

Париж (1725). 21:15 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Кооператива „Український Народний

Театр ім. Тобілевича“.

Станіславів:

Субота 28.IX. „Павчик“, оперетка на 3

дій Штольня.

Неділя 29.IX. „Павчик“, оперетка на 3

дій Штольня.

Коломиї:

Вікторів І.Х. „Маруся Богуславна“ Са-

ля Шадинної Каси.

Середа 2.X. „Черковна миш“. Сала „Со-

кожа“ вул. Тарнавських.

Четвер 3.X. „Павчик“, оперетка. Сала

Шадинної Каси.

П'ятниця 4.X. „Чар вальса“, оперетка.

Сала Шадинної Каси. 593 2-2

Український Театр під дирекцією П.

Карабіневича. 536 8-2

Тернопіль:

Субота 28.IX. „Осінні маневри“.

Неділя 29.IX. „Пташник у Тироді“.

Впис на річний курс торговельний

для абитурантів приймає Торговельна

Школа у Львові, вул. Корняків ч. 1. до

кінця вересня 1929 р. — Виклади почи-

наються дня 8 жовтня о год. 4. попол.

— Проклани про прийняття належить

прислати письменно, додучучи мату-

рально свідчення до Дирекції школи. —

Дирекція. 600 1-3

На потреби „Рідної Школи“ наді-

слали: о. Д. Петро Вергун від Україн-

ської Еміграції в Берліні 51 м. 11 ф.

о. Бучинський від української еміграції

в Гамбурзі 9 доларів — Обом ВП. По-

новкасином для збирання жертв і всім

ВП. Жертвонадання ширшу подяку складає

Головна Управа „Рідної Школи“ 601

Перестерігаємо Ш. Громадянина

перед особливим Миколаєм Деманчуком,

який вештається по селах, продаючи

образи та посудується підрозбенною

дегітматією нашої фірми. — Книгарня

Н. Тов. ім. Шевченка у Львові. 603

Ширіть наш часопис!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ГОДИННИК ВАПІ буде найкраще на-

правлений у найбільшій годинникар-

ській роботі Івана Зельтенрайха

Львів, пл. Маріївська ч. 5. — З провін-

ції просимо репаранії прислати пош-

тою. — Старомодні дамські годинники

переробляємо на ручні. 191 3-2

ПЕРЕРОВЛЮВАННЯ матеріалів, ли-

жок металевих, дрітятих сіток —

приймає фабрика ЗАКС, вул. Ліндого 6.

535 5-5

ЛЯНДО варшавське, репрезентативне,

легке, майже нове, негайно на про-

даж за 3.400 зол. в гаражі Лікендорфа,

вул. Жулівського ч. 6. 579 3-3

ХТО ВИПОЗНИЧІТЬ у Львові бо-

дай на рік п'яніно до науки і на

яких умовах? — Писемні оголошення

післ: П'яніно, в Адміністрації „Ліза“,

590 2-2

РІТНОВАНОГО КОНЦІПЕНТА

приймає канцелярія адвоката Д-ра

Антоня Горбачевського і Д-ра Володи-

мира Елестровича в Чорткові з днем

1 грудня п. р. або й скорше. Згодую-

ватися з заповненням місця відбуті

доси практичні. 586 3-3

НА ПРОДАЖ пасіка — 28 сильних

пнів, уникли саванської системи,

комплект нових пасічниких знарядів,

5 минут до медіації. — Зголошення

особисто, або письменно на адресу Іре-

на Шарко, Савушан. 585 2-3

ПОКИ соняшний для трох студентів

(-тоя) з хиром заради винай-

му — Вул. Козаковського ч. 73/1 ч. дво-

рей. 598 1-3

ПОШУКУЮ лекції у Львові. — Зго-

лошення слати до Адміністрації

„Ліза“ для „Студента філософії“. 596 1-2

КООПЕРАТОР на сталій посаді в По-

соці наймає переписку зі симпа-

тичником, інтелігентном, небільшою

паночкою. Шля — жінка. За серйозні-

ста дискрецію речиться често. — Зго-

лошення з фотографією до Генер. Експед.

Оголошення. Львів, вул. Лермонтова ч. 1.

під Сокиа. 605 1-1

ІНТЕЛІГЕНТНИЙ прощальнець шукає

жінку. Маєсто, стан байдуже; важке

душа. — Зголошення Бюро. Золочів, вул.

Костюшка ч. 9. 604 1-1

ПАННА, що вміє читати і писати,

буде принята до складу. — Пер-

шенство мають сироти з провінції. —

Львів, вул. Козаковського ч. 10. Теодор

Краснод. 607 1-1

ВІДНАЙМУ 2 покої — 4-рем панноч-

кам (студентськ). — Вул. Поін-

ського ч. 4. Франко. 597 1-2

ДЕКАТИЗОВАНО матеріалів спеціаль-

ною машиною та париські паїси ви-

конує Заведення Гафтіс — М. Коза-

ковська, вул. Академічна ч. 22. — Льва Са-

пінгі ч. 28. 534 5-6

ПАРОВИЙ БРОВАР у КАЛУШІ по-

ручає свої знамениті виробі пива:

експортне, дубельтне, чорне у фла-

шках і бочках по цінах уміркованих. За-

рих бровару. 1996 18-2

КОСІВ, пансіонат лані Дунашевської

поруває соняшні покої з першоряд-

ним удержанням. Від 1. вересня ціни

зніжені. 259 8-8

НА РАТИ Отомани гобелінові 55 пол.

Канапки 55. Фотелики до розкла-

дування 45. Матраці 3 подушки 30,

водосіни 75. Ліжко залізне, кухонне 13.

Сіткове 40. Висади дратві 27. Вішал

стоячий 95. Ліжко ювське 200. — ФА-

БРИКА ЗАКС, вул. Ліндого 6. 535 4-4

БІЖУТЕРІЮ, СРІБЛО, ГОДИ-

НИКИ поруває дешево Дом бров-

екі-Розважескі Львів (Готель

Жоржа) вул. Академічна ч. 2. Готель

успіває. 190 2-7

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Спеціаліст недуз легень, серця і жовука

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

438 Пересвітлення Рентгеном. 17-2

Спеціаліст повторних шкірних недуз і косметики

Др. І. Мунд

Д. сек. шп. від. і заліз

орд. від 8-9 і 2-3,

в неділі від 9 і 1 Львів, Ясника 1, ріг

Піасудського (Панської). Тел. 48-01.

595 Лічення жіляків. 1-2

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Синьська ч. 17. П. п.

Скріплювання хитаючих зубів ізлом-

бування й винищення зубів, без болю.

Штучні зуби в клалку і золоті після

найновішої системи. Пациєнтів з провін-

ції позагоджується в найкоротшому часі.

П. Г. Урядовим і студента значна зниж-

ка. 599 1-3

На замовлення готові

Футра

і перерізки — поруває Ф-ма

Ф. і И. ЛЮБЕЛЬСЬКІ

Львів, Рутівського 5. Тел. 48-70

561 40 літ існує. 2-10

24 зол. СТОЛОВЕ НАКРИТТЯ 24 зол.

з динського срібла: 6 ложок, 6 вилок,

6 ножів і 6 ложочок тільки у

Б. ГРИНБЕРГА, Львів,

вул. Синьська ч. 4. Тел. 59-2

ЛІЖКО подеше

залізне Патент*

з матрацом, зай-

має як найменше

місця 30 зол. На

провісний висла-

жу по одержанню

закладу. Фабрика

ЗАКС Львів, вул.

Ліндого 6.